

ВІДП. УМ

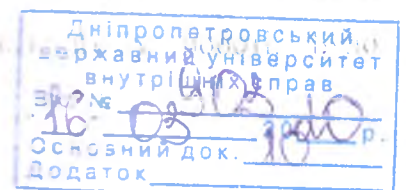
офіційного опонента – доктора юридичних наук, доцента Миськів Десі Порівни – на дисертацію Крилова Дениса Валерійовича «Публічно-сервісна діяльність як основний напрямок державної податкової політики: адміністративно-правовий аспект», поданою на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук зі спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми. Спрямованість на підвищення якості життя людини та пріоритетність соціальних аспектів безперечно є обов'язковою закономірністю призначеного розвитку сучасної цивілізації. У свою чергу, Україна не стоїть осторонь, взявши курс на євроінтеграцію, наша держава знехемно рухається у бік демократизації та європейських стандартів життя. Ці зазначені тенденції не могли обійти своїм впливом державну податкову політику і знайшли своє відображення у функціях та завданнях суб'єктів, що забезпечують її реалізацію.

Ті зміни, які відбулись в нашому суспільстві стали поштовхом для перегляду більшості підходів до становлення та функціонування державних інституцій та їх ролі в механізмі забезпечення прав і свобод людини і громадянина. Змінились підходи до визначення ролі держави у забезпеченні прав і свобод громадян, тобто остання функціонує для громадян, а не навпаки, все це вимагає перегляду підходів та існуючого нормативного регулювання діяльності публічно-сервісної діяльності Державною податковою службою України.

Саме тому, дисертаційне дослідження Крилова Д.В. «Публічно-сервісна діяльність як основний напрямок державної податкової політики: адміністративно-правовий аспект» є не лише актуальним, але й важливим та корисним для розвитку адміністративно-правової науки, оскільки в ній вирішуються питання пов'язані з розширенням меж захисту прав, свобод та інтересів громадян, забезпечення ефективності та прозорості дій Державної податкової служби України в умовах європейської інтеграції.

Методологічні засади дослідження – суцільно-логічний методологічний підхід, дисертаційне завдання – це розроблення загальної теоретико-методологічної системний підхід щодо визначення державної податкової політики.

використано ряд методів, характерних для наукових робіт з юридичних наук: логіко-семантичний, аналізу і синтезу, порівняльно-правовий, системно-функціональний, метод групування, структурно-логічний тощо. Методи і прийоми доречно використані для формування авторських дефініцій, обґрунтування запропонованих висновків та рекомендацій щодо змін до чинного законодавства.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і повнота. Наукові положення, рекомендації та висновки дослідження, проведеного Криловим Д.В., є належним чином обґрунтованими та достовірними, оскільки обумовлені використанням об'єктивних даних про здійснення публічно-сервісної діяльності Державною податковою службою України та відображають суцільний етап національного законодавства, яке регулює публічно-сервісні відносини, які виникають у процесі реалізації державної податкової політики; базуються на останніх наукових дослідженнях у галузі адміністративного та податкового права, теорії управління, загальної теорії держави і права; враховують практичні результати публічно-сервісної діяльності Державної податкової служби України.

Наукова повнота одержаних результатів визначається сучасною постановкою проблеми, так і застосуванням відповідного теоретико-методологічного апарату та практики реалізації норм чинного адміністративного законодавства. Робота є першим монографічним дослідженням сучасної проблеми визначення сутності та особливостей публічно-сервісних відносин, які виникають у процесі реалізації державної податкової політики, тенденцій та напрямків удосконалення адміністративно-правового механізму забезпечення діяльності з урахуванням міжнародного досвіду та дослідженням однієї з моделей податкової політики з урахуванням стратегічного курсу України та шляху до Європейського Союзу.

З урахуванням сучасних тенденцій, характерних у юридичній науці, Д.В. Крилов формує нові основи наукового підходу до вивчення цієї парадигми, а саме дисертаційний підхід, та вивчення впливу змін в сфері державної діяльності на результати дія-

юридичного слова нормативних актів: 2) за суб'єктами прийняття; 3) за видами публічно-сервісної діяльності як напрямку державної податкової політики; 4) за територією дії (які діють на території України та на тимчасово окупованих територіях); 5) за терміном дії (на постійній, тимчасовій та на випадковій основі); 6) нормативно-правові акти, які визначають засади формування державної податкової політики та нормативно-правові акти, які визначають засади реалізації державної податкової політики; 7) за структурою; 8) за сферою правового регулювання державної податкової політики, тобто ті, які регулюють публічно-правові та приватноправові відносини (с. 105-106).

Дисертаціоном адміністративно-правовий статус Державної податкової служби України з реалізації державної податкової політики визначено як законодавчо закріплену та врегульовану нормами адміністративними права відповідну теоретико-правову конструкцію, що визначає місце, значення та мету діяльності відповідного суб'єкта в системі органів публічної влади, характеризується спрямованістю на виконання окремої функції держави, а саме формування та реалізацію державної податкової політики (с. 130-131).

Беззаперечним є висновок стосовно дослідження завдань та функцій державного регулювання щодо здійснення публічно-сервісної діяльності Державною податковою службою України, що зосереджує увагу державних інституцій щодо відновлення довіри суспільства до Державної податкової служби України, підвищення ефективності її роботи та зниження адміністративного тиску на платників податків з її боку (с. 163).

Цікавим є висновок, що форми здійснення публічно-сервісної діяльності з реалізації державної податкової політики мають особливий зміст, власну мету, коло суб'єктів, а також характеризується іншими ознаками, які наділяють подібну діяльність особливим змістом та у зв'язку із чим її форми будуть відрізнятись від форм адміністративної діяльності в класичному вигляді (с. 171).

Розгляд доктринальних положень у сучасній науці з приводу класифікації та чіткого переліку методів публічно-сервісної діяльності з реалізації державної податкової політики дозволив дисертацію виокремити перелік основних методів:

інформаційний метод, метод взаємодії, методи забезпечення цілей публічно-сервісної діяльності з реалізації податкової політики (с. 197-198).

Доречним є твердження, що гарантії прав учасників адміністративно-правових відносин при здійсненні публічно-сервісної діяльності з реалізації державної податкової політики становлять собою комплекс факторів правового, соціального, психологічного та організаційного характеру, які у своїй сукупності забезпечують належні умови користування суб'єктами публічно-сервісної діяльності належними їм правами в процесі реалізації державної податкової політики, а також відповідний рівень захищеності правового статусу даних суб'єктів від прогностичного впливу (с. 208).

Особливу увагу приділено особливостям адміністративних процедур у діяльності Державної податкової служби України: особливі права основа; спрямованість на досягнення конкретного юридично значущого результату; тісний зв'язок із компетенцією Державної податкової служби України; наявність спеціальної відомчої правової основи застосування; різноманітність та видову розгалуженість. Це, у свою чергу, дозволило диверганту на основі функціональної спрямованості роботи даного органу, адміністративні процедури в діяльності останньої класифіковано на такі види: дозвільні процедури, реєстраційні процедури, контрольні-наглядові процедури, інформаційні процедури (с. 227).

Слід підтримати висновок, що зміст дозвільних процедур у діяльності Державної податкової служби України слід розглядати як послідовно упорядковані дії підрозділів Державної податкової служби України, пов'язані із виданням особливого виду дозволів, ліцензій на провадження діяльності суб'єктами господарювання з виробництва спирту, алкогольних напоїв, потіонових виробів та пального; з оптової торгівлі спиртом, оптової та роздрібною торгівлі алкогольними напоями, потіоновими виробами, паливом, зберігання пального, а також призупинення та анулювання даних ліцензій (с. 248).

Доведено, що реєстраційні процедури є формою вираження такої діяльності та в узгодженому вигляді являють собою нормативно визначену, упорядковану сукупність оцінювальних, засвідчувальних облікових дій, спрямованих на

підтвердження певних юридично значущих фактів та закріплення їх у законодавчо визначеній формі (реєстри, списку, обліку тощо) (с. 256).

Дисертантом наголошується, що контрольно-наглядові процедури в діяльності Державної податкової служби України – це сукупність послідовних, спеціальних, нормативно встановлених адміністративних дій уповноважених суб'єктів (структурних підрозділів ДПС), спрямованих на реалізацію контролю та нагляду за законністю, відповідністю стандартам діяльності підконтрольних суб'єктів, соціальною орієнтованістю та ефективністю роботи ДПС в рамках суспільних відносин, що пов'язані зі здійсненням податкового контролю, контролю за дотриманням ліцензійного законодавства, внутрішньовідомчого контролю в структурі ДПС (с. 277-279).

Особливу увагу приділено інформаційним процедурам в діяльності Державної податкової служби України, які охарактеризовано як систему послідовних, нормативно встановлених, об'єднаних спільною метою дій адміністративного характеру, спрямованих на збір, зберігання, обробку, систематизацію та використання інформації у межах завдань, покладених на ДПС, а також дій, спрямованих на забезпечення та початке впровадження технологічних систем по роботі з інформацією в діяльність ДПС (с. 288).

Обґрунтовуються основні положення про перспективні напрямки адаптації зарубіжного досвіду здійснення органами публічної адміністрації публічно-сервісної діяльності та можливості його використання в Україні (с. 298-313).

Висловлено авторські пропозиції і рекомендації, спрямовані на удосконалення публічно-сервісної діяльності Державної податкової служби України в умовах європейської інтеграції: 1) удосконалення кадрового забезпечення органів Державної податкової служби України; 2) покращення інформаційного забезпечення органів Державної податкової служби України; 3) подолання матеріально-технічного забезпечення органів Державної податкової служби України; 4) удосконалення заходів із протидії корупції в діяльності органів Державної податкової служби України (с. 317-329).

Дисертантом наголошується, що з метою вирішення наявних проблем в

адміністративно-правовому регулюванні публічно-сервісної діяльності Державної податкової служби України є необхідним розроблення та прийняття окремого підзаконного нормативно-правового акта – Положення про публічно-сервісну діяльність Державної податкової служби України та її структурних підрозділів. Концепції розвитку Державної податкової служби України на 2020-2025 роки. Програми покращення публічно-сервісної діяльності Державної податкової служби України тощо (с. 338-344).

В роботі містяться і інші слушні висновки, пропозиції та рекомендації, які будуть цікавими як науковцям, так і працівникам правоохоронних органів.

Положення наукової повизни можуть бути використані для проведення наукових досліджень, удосконалення законодавства, що дозволить покращити практичну діяльність Державної податкової служби України у процесі реалізації державної податкової політики.

Повнота викладення основних результатів дисертації в наукових фахових виданнях. Основні теоретичні висновки та практичні рекомендації, що містяться у дисертації, викладені в сорока публікаціях, з яких: одна монографія, вісімнадцять статей опубліковано у наукових фахових юридичних виданнях України, шість статей – у наукових виданнях інших держав, п'ятнадцять – у доповідях і повідомлень на конференціях та семінарах.

Дисертаційне дослідження виконане автором самостійно, сформульовані в ньому положення, висновки та пропозиції обґрунтовані на основі особистих досліджень та практичної діяльності автора. На використанні для аргументації власних положень і висновків напрацювання інших учених обов'язково робилися посилання.

Зміст автореферату ідентичний основним положенням дисертації. Дисертацію та автореферат оформлено відповідно до вимог МОН України. Встановлюючи значущість для науки і практики результатів дослідження, проведеного Д.В. Криловим, варто вказати, що воно потім покращує уявлення про сутність та правову природу публічно-сервісних відносин, які виникають у процесі реалізації державної податкової політики та можуть бути основою для

подальших наукових досліджень з відповідної проблематики. Наведені в роботі пропозиції можуть бути використані під час розроблення змін і доповнень до нормативних актів, що регулюють питання здійснення публічно-сервісної діяльності Державною податковою службою України, особливо тієї її частини, яка стосується оптимізації процедури надання публічних послуг останніми, використовуватись при викладанні дисциплін «Адміністративне право», «Фінансове право», «Податкове право» у вищих навчальних закладах.

Дискусійні положення дисертаційного дослідження. Висока оцінка змісту дисертаційного дослідження не виключає наявності окремих питань, які мають дискусійний характер або потребують додаткового обґрунтування.

1. Так, серед пунктів наукової новизни та у підрозділі 1.3 «Нормативно-правове регулювання публічно-сервісної діяльності з реалізації державної податкової політики» звертається увага, що мета та завдання публічно-сервісної діяльності при реалізації державної податкової політики обумовлюють потребу в систематизації відповідного нормативно-правового масиву та закріпленні базових положень на законодавчому рівні, оскільки останні сьогодні мають переважно підзаконний характер, що ускладнює процес правозастосування. У зв'язку із вказаним постають певні заперечення, оскільки, по-перше, застосування самого терміну «нормативний масив» виглядає не надто вдалим, адже є інші, більш вживані терміни для позначення сукупності нормативно-правових актів, а по-друге, потребує конкретизації позиція автора щодо питання, який саме вид систематизації застосовано щодо нормативно-правових актів публічно-сервісної діяльності з реалізації державної податкової політики.

2. Серед загальносистемних принципів публічно-сервісної діяльності, як наприклад державної податкової політики пріоритет надано принципам верховенства права і законності. Частиною другою статті 6 Конституції України встановлено, що «органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України». У зв'язку з цим виникає питання про те, як саме дисертант визначає сутність принципу верховенства права як засадничого принципу

публічно-сервісної діяльності як напрямку державної податкової політики.

3. Додаткового обґрунтування та пояснення автором потребує положення, яке відображене у пункті 2.1, що механізм реалізації публічно-сервісної діяльності з реалізації державної податкової політики досліджено з точки зору таких базових елементів, як: 1) мета, завдання та напрямки реалізації; 2) суб'єкти реалізації; 3) основні загрози національній безпеці, що очікуються; 4) правовий інструментарій, необхідний для забезпечення національної безпеки; 5) принципи забезпечення національної безпеки. Але, при цьому, поза увагою здебільшого залишається такий елемент механізму як адміністративні правовідносини.

4. У підрозділі 4.4 «Контрольно-наглядові процедури у діяльності Державної податкової служби України» та 5.2 «Тенденції удосконалення публічно-сервісної діяльності Державної податкової служби України в умовах європейської інтеграції» дисертантом пропонується про активне залучення громадськості до здійснення контроль-наглядової діяльності за органами Державної податкової служби України щодо реалізації державної податкової політики. На нашу думку, доцільно було в дослідженні розглянути межі громадського контролю щодо здійснення публічно-сервісної діяльності Державною податковою службою України.

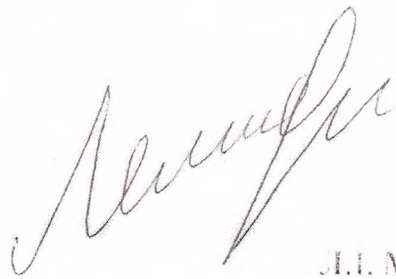
5. В дисертаційному дослідженні у підрозділі 5.3, автор пропонує прийняття Загальнодержавної концепції розвитку Державної податкової служби України на 2020-2025 роки: Програми покращення публічно-сервісної діяльності Державної податкової служби України. Положення про публічно-сервісну діяльність Державної податкової служби України та її структурних підрозділів тощо. Вважаємо, що робота тільки б виправдає, якби автор у додатках запропонував змістовне наповнення окремих та направив до відповідного Комітету Верховної Ради України свої напрацювання з цього питання.

Зазначене не впливає на позитивну оцінку виконаної роботи, її цінності та авторського характер та складності предмету наукового дослідження.

Викладене дає підставу для висновку, про те, що дисертаційне дослідження «Публічно-сервісна діяльність як основний напрямок державної податкової

політики: адміністративно-правовий аспект» виконане на високому науково-теоретичному рівні, є завершеною працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що вирішують конкретне наукове завдання, яке має суттєве значення для науки адміністративного права, тобто за своєю актуальністю, новизною постановки та вирішенням досліджених проблем теоретичним рівнем і практичною корисністю, достовірністю і обґрунтованістю одержаних результатів повністю відповідає вимогам п.п. 10, 12, 13 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567, а її автор – Крилов Денис Валерійович заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:
 професор кафедри
 міжнародного права
 та порівняльного правознавства
 Київського міжнародного університету,
 доктор юридичних наук, доцент

Д.І. Мисюків

Власноручний підпис: Мисюків
 заступник старости: Кат. М
 Зношарьова Н.В.

